

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र विशारद (B.Lib I. Sc.)
परीक्षा : एप्रिल - २०२६
सत्र - २
विषय : प्रलेखन आणि माहितीशास्त्र (BL24-221/BL25-221)

दिनांक : २८/०४/२०२६ गुण : १०० वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडा (१०)

१. सी. डब्ल्यू. हॅन्सन यांनी प्रलेखांचे वर्गीकरण किती गटात केले?
अ) दोन ब) चार
क) पाच ड) सहा
२. इन्सडॉक चे प्रमुख केंद्र कोणत्या शहरा मध्ये आहे?
अ) कलकत्ता ब) मुंबई
क) हैद्राबाद ड) नवी दिल्ली
३. खालीलपैकी कोणता माहितीचा तृतीयक स्रोत आहे?
अ) नियतकालिक ब) पाठ्यपुस्तक
क) संदर्भग्रंथ ड) ग्रंथसूची
४. भाषांतरांची भाषा ----- असावी .
अ) वर्णनात्मक व सरळ ब) कठीण वर्णनात्मक
क) सरळ व सोपी ड) अवघड
५. निवडक माहिती प्रसारण सेवा ही ----- चालणारी सेवा आहे.
अ) निवडक ब) निरंतर
क) प्रचलित ड) संदर्भ
६. निसाट ची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली ?
अ) १९७५ ब) १९५०
क) १९६० ड) १९६१
७. युनिसिस्ट हे आहे -----
अ) सॉफ्टवेअर ब) प्रोग्राम
क) कल्याणकारी संघटना ड) समिती
८. मुक्त निर्देशन पद्धती -----
अ) क्लिक ब) व्हाक
क) व्हाक ड) वरील सर्व
९. डिफेन्स सायन्स जर्नल कोण प्रकाशित करते ?
अ) डेसिडॉक ब) इन्सडॉक
क) निसाट ड) इनिस
१०. पेटंट कोणत्या माहिती साधनात येते ?
अ) प्राथमिक ब) द्वितीयक
क) तृतीयक ड) यापैकी नाही

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (३०)

१. डेनिस प्रोगन यांनी केलेले प्रलेखांचे वर्गीकरण सांगा.
२. भाषांतराचे प्रकार सांगा.
३. प्रलेखन म्हणजे काय ? प्रलेखनाची गरज व कार्य सांगा.

प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (४०)

१. सारलेखनाची व्याख्या देऊन साराचे प्रकार स्पष्ट करा.
२. माहितीचा प्रवाह यावर सविस्तर माहिती लिहा.
३. निवडक माहितीचे प्रसारण व त्याचे सेवेतील टप्पे आकृतीसह स्पष्ट करा.

प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २)

(२०)

१. प्रचलित जागरुकता सेवा
२. माहिती प्रवाहातील अडथळे
३. प्रतिरूप लेखन सेवा

English Translation

Documentation & Information Science (BL24-221/BL25-221)

Q. 1 Choose the correct option

(10)

1. C. W. Hanson classified documents into how many groups?
a) Two
b) Four
c) Five
d) Six
2. In which city is the main center of INSDOC located?
a) Calcutta
b) Mumbai
c) Hyderabad
d) New Delhi
3. Which of the following is a tertiary source of information?
a) Journals
b) Textbook
c) Reference book
d) Bibliography
4. The language of Translation should be -----.
a) Descriptive and Simple
b) Difficult Descriptive
c) Simple and Easy
d) Difficult
5. Selective Information Broadcasting Service is a service operated by -----.
a) Selective
b) continuing
c) Current
d) Reference
6. In which year was NISAAT established?
a) 1975
b) 1950
c) 1960
d) 1961
7. UNISIST is a -----
a) Software
b) Program
c) Welfare organization
d) Committee
8. Free Indexing system -----
a) KWIC
b) KWOC
c) KWAC
d) All of the above
9. Who publishes Defense Science Journal?
a) DESIDOC
b) INSDOC
c) NISSAT
d) INIS
10. In which information medium does a patent come?
a) Primary
b) Secondary
c) Tertiary
d) None of these

Q. 2 Answer the following in short (Any 2)

(30)

1. What is the classification of documents made by Dennis Grogan?
2. Explain types of Translation?
3. What is mean Documentation? Explain its need & functions?

Q. 3 Answer the following in detail (Any 2)

(40)

1. Explain the types of Abstract by giving a definition of Abstract?
2. Write detail information on information flow?
3. Explain with diagrams the stages of transmission of selected information and its service?

Q. 4 Write Short notes (Any 2)

(20)

1. Current Awareness service
2. Barriers in information flow
3. Reprography